

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETESI ÁR:
Egy évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Félévre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
BITTERMANN SÁNDOR.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
a kiadóhivatal vesz fel és azok előre fizetendők.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ES PENTEKEN.

Ünneprontás.

Zombor, október 9-én.

A nemzet vértanuinak szent napjain ünneplőbe öltözve zárandokolnak a híj lelkék a szent helyekre. Ünneplőbe öltözik nemcsak a testük, hanem a lelkük is. A test leveti a hétköznapi küzdelemben megtépelt s beszenyeződött rongyokat, hogy épeket és tisztákat álltsön helyökbe; a lélek elhánnyja az érdeklancokban tomboló szennyes indulatokat, hogy a szent alkalomhoz méltó, nemes és tiszta érzelmekkel teljék meg.

Csak az ünnepele igazán, aki nemcsak külsőleg, hanem bensőleg is ünnepele. Hiába az ünneplő köntös, ha szennyes, sötét indulatok turnak habot alatta. Aki fényes mezben, de tisztulatlan lélekkel járul szent oltáraink elé, megszensteleníti azokat.

Nem ünnepele szentel az, akinek szivéből hiányzik az áhitatnak ama szent hevülete, mely magafeledten merül el a megdicsőült nagyság szemléletébe s minden zavaró külső befolyástól elzárkózva felmagasztosul benne.

Ünneprontó az, aki a maga kiváltságának tekintvén az ünneplést, nem örvendez, ha más felekezetből valók is

nemes vetélkedésre buzdulnak nagyjaink tiszteletében, hanem gyűlölködő káromlással fordul ellenök, mert ök is áldozni merészkednek a közös oltáron.

S nem ilyen ünneprontás-e vajjon, ha a függetlenségi és negyvennyolcas párt kizárólagosan szabadalmazott hazafisága „rikító szemérmertlenségnek“ bélyegzi azt, hogy az aradi vértanuk ünnepeinek rendezéséről a város polgármestere gondoskodik — holott közgyűlési határozat és a százas bizottság felhatalmazása alapján kötelességszerűen tette; — s ha az ünnepele alkalmából nem állja olyan képtelen váddal illetni a polgármestert, hogy felsőbb parancsra éppen úgy kész volna habozás és gondolkodás nélkül minden negyvennyolcas embert börtönbe vettetni, agyonlövetni és felakasztatni, mint a hogy Haynau bebörtönöztette, agyonlövete és felakasztatta dicsőült nemzeti hőseinket? —

S nem ünneprontás-e, ha ez a kisajátított, egyedül valódi hazafiság megtagadja tőlünk, mungóktól a jogot, hogy „olyan magyar hazafiaknak gerájuk magunkat, mint amilyenek az országnak többi fiai“, mert mi „osztrák zsoldos hadsereg“ s „Judások“ vagyunk „kiknek a nemzeti ünnepeken való szereplése nem egyéb visszataszító fari-

zeuskodásnál s kiknek a nemzeti ünnepeleken csak szemlesülve és némán meglapulva szabad mutatkozunk? —

S nem ünneprontás-e a nem régiben még ádá szenedelemmel gyűlölt ünnepele szónokot úgy tüntetni fel, mint akiben törököt fogtak, akiben a Haynau-polgármester által „perfid módon kieszelt stikli“, hogy pecsovics beszéd hangozzék el a nemzeti ünnepele, visszafelé sült el, csak azért, mert mungó létére olyan beszédet mondott, melynek hazafiságát még a kibérelt, egyedül üdvözítő függetlenségi hazafiság is kénytelen volt elismerni? —

S nem ünneprontás-e szemérmertlen hazugsággal hirdetni, hogy a hazafias beszéd után a főispán „rosszkedvűen“ s a polgármester „savanyu képpel“ távozott? —

Ez ünneprontó rágalmak és hazugságok azonban a mi ünnepele hangulatunkat nem zavarják, mert kellőképen tudjuk értékelni öket, csak azokat a szegény embertársainkat sajnáljuk, akiket ilyen szellemi táplálékkal tartanak.

Mi csak annyit mondunk: Uram, bocsáss meg nekik, hisz nem tudják, mit cselekednek!

RÁCZITS és CZVRKUSITS fűszer és csemege üzlete ZOMBOR. Kávé és tea behozatal a termelő országokból.

Miért fölösleges ma már, hogy kávé és tea szükségleteit
::: a fővárosban vagy Trieszti cégeknél szerezzé be? :::

Mert fenti cég nagyarányu forgalma révén ezen cikketek nagymennyiségben egyenest
a termelő országokból szerzi be, és így módjában áll bármily nagy Import-céggel
::: a versenyt felvenni, oly módon, hogy a LEGFINOMABB minőségű :::

KÁVÉT vagy TEÁT

aránytalanul olcsóbban szállítja mint a trieszti stb. cégek. 🐾 🐾 🐾 🐾

ÁLTALÁNOS KÖZKEDVELTSÉGNEK ÖRVENDŐ

„COLUMBIA“ pörkölt kávéink árjegyzéke:

„COLUMBIA“	igen finom keverék	1 kilo	. . .	3-60 K
„	Sebastiano	1 kilo	. . .	4-— K
„	Ceylon	1 kilo	. . .	4-40 K
„	Kingston	1 kilo	. . .	5-— K
„	Karlsbadi	1 kilo	. . .	6-— K
„	gyöngykávé	1 kilo	. . .	4-40 K

1 postacsomag 4 1/2 kilo vételnél bérmentve. 🐾 🐾 🐾 🐾 Kérjen árjegyzéket!

Október 6.

Az aradi tizenhárom vértanu emlékére rendezett ünnepély verőfényes szép időben, óriási nagy közönség jelenlétében lefolyt. A város polgármestere már napokkal előbb széleskörű intézkedéseket tett, hogy az ünnepély a vértanuk emlékéhez méltó legyen. Plakátokon kérte fel a háztulajdonosokat, hogy házaikat nemzeti trikolórokkal díszítsék fel; a szobor környékét is fekete fátyollal bevont nemzeti színű draperiákkal díszítették fel.

Gyászmise.

Reggel 9 órakor Fejér Gyula apátplébános fényes segédlettel celebrálta a requiemet a plébániatemplomban, amelyen a felső kereskedelmi, a polgári fiu-, a Krump-féle magán polgári leány-, a nőipariskola és a női kereskedelmi tanfolyam hallgatói tanáraik vezetésével jelentek meg. A főgimnázium tanulóifjúsága a gyászmisét nem a plébániatemplomban, hanem a karmelitáknál hallgatta.

A mise alatt a zombori Kaszinó Egyesületi dalárda Engesser M. C.-moll requiemjét énekelt. Betétként Marschall Béla De profundist énekelt Horváth Dezső és János Károly hegedű, Binder Péter mélyhegedű és Tomcsányi Aladár orgonakiséréte mellett.

A dalárdának művészi színvonalon álló szép éneke nagyban hozzájárult az ájtatosság emeléséhez. Az orgonakiséréte Tomcsányi Aladár karmester látta el.

Felvonulás.

A gyászmise végeztével a plébániatemplom előtt gyülekezett az ünneplő közönség. A menet élén két Rákóczi-korabeli apród vitte a város zászlóját, mely után a tanulóifjúság haladt, azután a kaszinóegyesületi dalárda, a vármegye és város törvényhatósága és tisztviselői kara, a nőegyletek és legvégül a függetlenségi kör tagjai.

A menet a Szentháromság-téren, Gromon-utcán és Kossuth Lajos-utcán vonult a szobor elé. A zombori kaszinó-egyesületi dalárda nyitotta meg az ünnepélyt a Szózat elénekelésével, amely után Fodor Mihály mondott ünnepi beszédet. Esmékben gazdag, szónoki hévtől duzzadó beszéde nem egy ízben váltotta ki az ünneplők lelkéből a helyeslés moráját. Szép beszéd volt, méltó a vértanuk emlékéhez: higgadt, mégis gyújtó, igazságokkal teljes, de megbocsájtó. A tapsvihar, amely a beszéd nyomán fakadt, legszébb elismerés. Ime a beszéd:

Fodor Mihály beszéde.

Mottó (a honfi bánat költőjének Tompa Mihálynak verséből):
„Kevés öröm, sok véres gyászos emlék, alkotja a multat hátunk mögött.”

„A nemzet kardot rántott Ausztria ellen, mert szabadságát s függetlenségét, amit a korona adott a nemzetnek, a birodalmi egység eszméjén ábrándozó hatalom államcsíny leple alatt vissza akarta vétetni. A történelem a hősiességnek és a rajongó hazaszeretnek olyan nemes példáját nem jegyezte fel, mint aminőt felmutat nemzetünk szabadságharca. Főúr és pór, öreg és ifju, apa és fiu, testvérek vonultak a harcmezőre vérüket ontani, életüket áldozni a hazáért. A hazájuk szabadságáért rajongó polgárokból összetoborzott gyakorlatlan honvédek győzelmes ütközetekben leverik Ausztriát, mely csak Oroszország segítségével tudja diadalmos utján feltartóztatni a magyar honvéd sereget.

Azután következett a legsötétebb gyász, mely egy vértől megittasodott örült osztrák

tábornok nevéhez fűződik. A boszuálló zsarnokság a nemzet legjobbjait, hadi erényekben és hazaszeretben legkiválóbbjait bitófára hurcolja, amit az elfogulatlan történelem gazságnak bélyegzett, de azért mégis az önfeláldozó hazaszeretet lesz a győztes, mert ha kihullott is a kard a nemzet kezéből, ha élettelenül is rogyott össze Világosnál, ha legjobb fiait kivégezték is, ha roskadozott is a rárakott bilincs és kereszt sulya alatt, a vértanuhalált szenvedett hazafiak kioltott életéből a nemzet szabadsága támadt fel.

De az ártatlanul kioltott vér nem hullt ki hiába; a szabadságharc csodás küzdelmének és vértanuinak köszönhetünk mindent, a kiegyezés sikerét, felföldésünket, a mártirok vére rázott fel bennünket a lethargiából, s töltött el bennünket életvágyó gondolatokkal.

Vértanuinak nekünk dícsőséget és fel-támadást szereztek, ezért kötelességünk, hogy évenként legalább egyszer — október 6-án — fölelevenítsük szent emlékeiket, *minden bűnbocsánatra nyitva áll szívünk*, de az aradi 9 bitófára és a 4 honvédtábornok életét kioltó sortűz ropogására a felejtés irgalmáool szőtt fátyol nem boríthatunk, mert mártirjaink által nekünk örökké érvényes és felbontatlan verszerződésünk van a Gondviseléssel.

62 év előtt könnyekkel telt meg a szemünk, szívünkben mélységes bánattal és kimondhatatlan gyűlölettel négy fal közé zárkóztunk, de 62 év után lelkünkben kiengesztelődve halát adhatunk Istennek, hogy olyan vértanukat adott nekünk, mint az aradi 13.

Vértanukban, szenvedésekben nem vagyunk szegények, de a nemzetünk jövőjébe vetett hitben, reményben gazdagabbak vagyunk.

Egy évezred óta él nemzetünk azon az áldott földön, melyet Magyarországnak ismer a világ, s a melyen egyetlen népfaj sem tudott államot alapítani, csak mi. A lezajlott 1000 év alatt százszor és ezerszer átestünk a vérkeresztségen, végig jártuk a szenvedések Golgotáját, s ha a földre tepert, ha reánk gázolt, ha villámokkal sújtott is bennünket a Gondviselés, mindannyiszor mint Anteusz, az anyaföldtől új erőt nyerve állottunk talpra folytatni tovább a küzdelmet és a szenvedést. Irított bennünket török, tatár, német, de nem csak ki nem pusztultunk, hanem megcsokasodva töltjük be történelmi hivatásunkat.

Az örökké égő nap, s a felettünk lévő égboltozat a tanúink, hogy ezer év óta mindig a létért küzdöttünk, az örökös küzdelemnek köszönhetjük fennmaradásunkat, a Gondviselés azért mérte reánk csapásait, hogy mindig acélozott izmunk legyen a folytonos küzdelemhez és el ne tespedjünk.

62 év előtt is oda vonszolt a kétségbe-esés mesgőjére s megmutatta és bebizonyította nekünk, hogy ezzel nem sujtani akart, hanem jót tett velünk. Az aradi vértanuk szeméjében adott nekünk mártirokat, akik élvezettek bennünket a szabadság, az ígért földjére.

A miért Schweidel József és aradi vértanu társai mártir halált szenvedtek annak gyümölcseit — a szabadságot és függetlenségét — mi élvezük, élvezzük az alkotmányos élet áldásait, a békét, melyet vértanuinak teremtettek meg a király és a nemzet között, a béke áldásaként elértük a haladásnak és boldogulásnak olyan fokát, a minőről elődeink még csak álmodoztak. A királylyal együtt munkálkodhatunk a nemzet megerősítésén, nemzetünk viharos multjából leszűrődött bennünk a történelemnek az a tanulsága, hogy csak akkor lehetünk erősek, ha a koronás királylyal egyetértésben élünk, ha állami életünk feladatainak megoldásában a király és a nemzet agya egy gondolatban ölelkeznek.

A király és a nemzet közti egyetértést nekünk ápolnunk kell, ápoljuk pedig azzal, ha szakítunk hibáinkkal, az egyetlenséggel és pártoskodással, ha nem önző egyéni célt, hatalmi érdeket szolgálunk, hanem kizárólag csak a nemzet javára, erősítésére, erejének, fényének emelésére békében munkálkodunk. Ezt követeli tőlünk a mai napon az aradi vértanuk magyar lelkének örök élete s ha vértanuinak szent emlékeihez hiven csendes és alkotó munkával törekszünk állami életünk

megerősítésére, el fog jönni az idő, midőn a király áll a nemzet törekvéseinek élére s ennek az időnek eljövetelet — a nemzet vágyainak és törekvéseinek teljes kielégítését, a nemzet teljes megértését siettetni fogja a haladó idő és a történelem kérlethetetlen tanúsága.

Koszorukat tettek a szobor talapzatára: Hauke Imre polgármester a város, dr. Deák Béla főügyész a vármegye, Buday Gergely a függetlenségi kör, Vértési Károly a család nevében. A főgimnázium, a felsőkereskedelmi, a Krump-féle polgári leány-, a városi polgári fiu-, a nőipariskola, a női kereskedelmi tanfolyam hallgatói szintén elhozták az emlékezést, szívökben a kegyeletet és kegyeletük külső jelét, a virágot.

Közigazgatási bizottsági ülés

Bács-Bodrog vármegye közigazgatási bizottsága Vojnits István főispán elnöklésével tartotta meg f. hó 7-én rendes havi ülését, amelyen báró Vojnits István v. b. t. t., Latinovits Pál ny. főispánok, dr. Vojnovits Vladán bizottsági tagok, dr. Deák Béla főügyész, Scultéty Ferenc árv. elnök, Fodor Mihály pénzügyigazgató, dr. Popovits Aurél kir. főügyész-helyettes, Faragó János kir. tanfelügyelő, Sági Samu helyettes főorvos szakelőadók voltak jelen. A jegyzőkönyvet Walient aljegyző vezette.

Tanügy.

Faragó János kir. tanfelügyelő szeptember haváról szóló jelentését a következőkben terjesztette elő:

A közoktatásügyi miniszter az óverbácsi állami óvodánál egy második óvónői állást szervezvé, arra Kupeczky Gizella okl. óvónőt egyelőre ideiglenes minőségben alkalmazta;

Kovács Gyula titeli áll. polg. iskolai tanító Bánba, ennek helyébe pedig Stefan Gyula szigetvári áll. polgári iskolai tanító áthelyeztetett;

a gombosvasuttelepi áll. népiskola, továbbá Zentán az Endrei-féle magán jellegű polgári leányiskola a folyó tanévtől kezdődőleg be lett szüntetve;

Malissza Ignác zentai állami népiskolai tanító az 1907. évi XXVI. t. c. 9. §-a értelmében igazgatói helyi előléptetésben részesült, míg Telegdi Ádám küllödi, Milla Antal kulai és Török Pál ókéri róm. kath. népiskolai tanítók részére a népoktatásügy terén szerzett érdemeik elismerésül az 1907. évi 27. t. c. 4. §-a értelmében fizetés természetével bíró évi 200 kor. személyi pótlék engedélyeztetett;

a nem állami tanítók fizetésének az 1907. évi XXVII. t. c. értelmében való rendezése céljából az elmúlt hónapban 1326, eddigelé összesen évi 210.600 korona államsegély folyósított.

Bejelentette továbbá, hogy a közoktatásügyi miniszter által a tanfelügyelet reformja és az azzal kapcsolatos népoktatásügy rendezése céljából egybehívott előzetes szaktanácskozáson résztvett és hogy az elmúlt hónapban a palánkai hajós gyermek otthont hivatalosan meglátogatta, hol mindent példás rendben talált.

Az otthon internátusos jellegű, melyben a folyó tanévben 44 magyar hajós gyermek nyer nagyobb részt teljes ingyenes ellátást és oktatást.

Közütak.

Sztankovits György műszaki tanácsos az általa képviselt közigazgatási ágra vonat-

kozó jelentését a következőkben terjesztette elő:

A törvényhatósági közutak és az azokon levő műtárgyak állapota kielégítő.

A folyó évi fentartási kavics szállítása folyamatban van, a rendkívüli és hosszantartó dunai kis vizállás miatt azonban csak lassan halad.

Az általán terítéssel kapcsolatos hengerelési munkák házi kezelésben a zombor—palánkai tvh. közut 30—33 km. szakaszán Hódság község határában befejeztetett, jelenleg pedig Torzsa községben folyamatban van.

A zombor—bezdáni tvh. közut kongóteglával burkolt szakaszának helyreállításához szükséges homok és kongóteglát a helyszínére kiszállított, az átrakási munkák megkezdődtek és jelenleg folyamatban vannak.

A bezdáni gőzhajó állomáshoz vezető tvh. közuton levő ferenc-csatornai fajáromhidgyökeres helyreállítása, valamint a bácsalmás—kossuthfalvai tvh. közuton Pacsér és Kossuthfalva között a megrongált 9 darab átereszt újból építése házi kezelésben folyamatban van.

A zombor—óbecsei tvh. közut 4—30 km. szakaszán az utmentén összegyülemlő csapadék vizek levezethetése céljából szükséges árokásás, valamint ezzel kapcsolatos utpadka és nyári ut rendezése folyamatban van.

A törvényhatósági közutakon lévő óbecsei, szenttamási, verbászi és kulai ferenc-csatornai hidak feljáróin a vaskorlátok felállítása befejeztetett.

A turjai vasuti állomáshoz vezető tvh. közuton az utépítési munkák vállalkozónak átadottak, azok jelenleg folyamatban vannak.

Az állami beruházásokról szóló 1904. évi XIV. t. c. alapján végrehajtandó törvényhatósági közuti építkezések közül:

1. a bács—zsablya—titeli tvh. közut 89.5—94.84 és 96.54—106.532 km. szakaszán Sajkásszentiván és Titel között a hengerelési munka és a kőanyag beépítése folyamatban van és befejezéshez közeledik;

2. ugyanezen közut 15.7—27.335 km. szakaszán Paripás, Pincéd és Urszentiván között az utépítési munkák befejeztettek és ezen utszakasz a közforgalomnak átadott;

3. ugyanezen közut 43.969—60.00, 63.00—68.00 és 70.00—76.107 km. szakaszain Okér—Temerin és Zsablya között a földmunka befejeztetett, a műtárgyak építése pedig folyamatban van;

4. a Zsablyától a zsablyai révhez vezető tvh. közuton a földmunka kevés kivétellel befejeztetett, az alapkö kifuvarozása pedig folyamatban van;

5. a zombor—palánkai tvh. közut 11.39—26.94 km. szakaszán Sztapár, Doroszló és Militics között a földmunka nagyrészt elkészült, az alapkö és kavicsanyag Militics és Doroszló községek belterületein teljesen kiszállított, annak beépítése folyamatban van, ugyancsak a kőanyag kifuvarozása a külső szakaszokon;

6. a hódság—dernye—bács—bácsujlaki tvh. közuton a földmunka kész, a kőanyag nagyrészt ki van szállítva és Bács község belterületén az utalapkő lerakása és a kavics beterítése folyamatban van;

7. az újvidék—szegedi tvh. közut 60.200—66.013 km. szakaszán Péterréve és Mohol között a kőanyag kiszállított és annak beépítése folyamatban, úgy hogy ezen utépítés most már rövid idő alatt lesz befejezhető;

8. a bács—vajszkai tvh. közuton a földmunka megindított és jelenleg folyamatban van;

9. a dunagálos—petróe—ósovei tvh. közuton a földmunka nagy erővel folyamatban van, a kőanyag szállítás pedig megkezdődött;

10. a futak—cserevicsi révhez vezető tvh. közut építési munkái megkezdődtek és jelenleg folyamatban vannak.

Közdok.

A közdoknak 1911. évi szeptember havi állásáról szóló jelentését Fodor Mihály pénzügyigazgató a kir. adóhivatalok által be-terjesztett eredmény kimutatás szerint a vármegye területére vonatkozólag a következőkben terjesztette elő:

I. Egyenes adóban: 1911. évi szeptember hóban befizettetett 515,375·87 K. 1910. évi szeptember hóban 922,323·53 K. Az elmúlt hóban kevesebb 406,947·66 K. 1911. évi január hó 1-től szeptember hó végéig befizettetett 6,494,408·91 K. A múlt év haso- időszakában 5,843,346·23 K. Ez évben több 551,062·68 K.

II. Hadmentességi díjban: 1911. évi szeptember hóban befizettetett 18,975·50 K. 1910. évi szeptember hóban 19,834·65 K. Az elmúlt hóban kevesebb 859·15 K. 1911. évi január hó 1-től szeptember hó végéig befizettetett 62,106·39 K. A múlt év hason- időszakában 46,950·85 K. Ez évben több 15,155·54 K.

III. Bélyeg- és jogilletékben: 1911. évi szeptember hóban befizettetett 354,693·49 K. 1910. évi szeptember hóban 542,745·90 K. Az elmúlt hóban kevesebb 188,052·41 K. 1911. évi január 1-től szeptember hó végéig befizettetett 3,137,214·22 K. A múlt év hason- időszakában 1,720,760·03 K. Ez évben több 1,416,454·19 K.

IV. Fogyasztási és italadóban: 1911. évi szeptember hóban befizettetett 108,467·67 K. 1910. évi szeptember hóban 109,137·76 K. Az elmúlt hóban kevesebb 670·09 K. 1911. évi január hó 1-től szeptember hó végéig befizettetett 1,029,329·67 K. A múlt év hason- időszakában 946,091·98 K. Ez évben több 83,237·69 K.

V. Tanítói nyugdíjban: 1911. évi szeptember hóban befizettetett 7831·87 K. 1910. évi szeptember hóban 12,251·61 K. Az elmúlt hóban kevesebb 4419·74 K. 1911. évi január hó 1-től szeptember hó végéig befizettetett 108,016·19 K. A múlt év hason- időszakában 98,180·53 K. Ez évben több 9835·66 K.

Közegészségügy.

Dr. Sági Samu helyettes főorvos szeptember haváról szóló közegészségügyi jelentését a következőkben ismerteti:

Az egészségügyi viszonyok a vármegye területén a lefolyt hónapban eléggé kedvezőknek mondhatók. A mérsékelt arányban jelentkezett kórmozgalom keretén belül a felmerült betegségek jellege és lefolyása a legtöbb esetben enyhe és veszélytelen volt; egyes heveny fertőző kórnak fellépése az elmúlt havi számarányhoz képest ezuttal csekély emelkedést mutat.

A vármegye területén összesen 5 kolera gyanus eset jelentetett be, ezek között kettő nevezetesen Bezdán és Csurogon felmerült esetben a bakteriológiai vizsgálat negatív eredménnyel volt, ellenben Titelen 2 esetben és Palánkán egy esetben az ázsiai kolera megállapított; ezen utóbbiak közül egy felgyógyult, kettő pedig halálos kimenetelű volt.

A betegség provenienciájára nézve a palánkai esetben egy hajós legény Ujpestről, tehát fertőzött területről elindult uszályhajón betegedett meg és Palánkán partra szállított, a járványkórházban elhelyeztetett és gyógyulás után elbocsájtott. Az utóbbi két esetben a fertőzés forrása nem volt határozottan kimutatható, valószínűleg Tiszavíz ivásától származhatott. Minden felmerült eset alkalmával a helyszínén kiszálltam s az első fokú egészségügyi hatósággal egyetemben a legmesszebbmenő óvintézkedések fogatosítottattak.

Előfordult még a kanyaró Óbecse és Magyarakanizsán összesen 3, a fültömrigylob Martonoson 1, és a gyermekágyiláz Zentán 1 esettel.

Más hevenyfertőző betegség nem fordult elő.

Gyógyszertár átruházás kettő fordult elő és pedig a szondi „Angyalhoz” címzett gyógyszer-tár személyes üzleti joga Záró Elemérről Beke Gáborra, a magyarkanizsai „Szentháromság” címzett gyógyszer-tár személyes üzleti joga pedig özv. Kiss Antalné haszonélvezőről Beer Emil okleveles gyógyszerészre ruházott át. Török Dávid bácsordasi állatorvosnak a kizigygyszertári jogositvány megadatott.

Végül bejelentette, hogy a törvényhatósági bizottság megbízásából a drezdai nemzetközi kiállítás megsejmlésére kiküldetvén, ezen megbízásnak meg is felelt. A relative nagyon rövid idő alatt a közegészségügy terén a praehistorikus kortól a mai napig összegyűjtött szellemi kincsekét óriási anyagánál fogva kimerítőbben nem tanulmányozhatta. De nem is lehet célja az ott csodálkozó szemek előtt feltárult kaleidoskopikus képeket bővebben ecsetelni.

Ezuttal csak arra szorítok, hogy a tekintetes törvényhatósági bizottságnak az iránta tanúsított munificenciájáért hálás köszönetét nyilvánítsa azon kijelentéssel, hogy kötelességének fogja ismerni a higieniai kiállításon szerzett tapasztalatait a vármegye érdekében értékesíteni.

Függetlenségi és szocialista népgyűlés az általános választójog érdekében.

Hetek óta készültek a népgyűlésre, hetek óta hirdették a Holló, Bakonyi, Batthyány, Kunfi lejtövetelét és végül a neves politikusok elmaradtak és a népgyűlésen megjelent 2000 ember abban a szerencsében részesült, hogy Lovászy Márton, a megyebeli képviselőn kívül egy negyedrangú politikusnak, Bikády Antalnak fejtegetéseit hallhatta.

Úgy látszik, a központi pártvezetőség sem értékeli nagyobbra a zombori függetlenségi pártot, mint mi, nem tulajdonít neki nagyobb fontosságot, mert különben kiválóbb politikusokkal becsülte volna meg a népgyűlést.

Igazán sajnáltuk a vármegye számos községéből eljött függetlenségi pártiakat, kik eljöttek, hogy valami lelkesítő, szép dolgot lássanak és halljanak, hogy vezéreik ajkáról halljanak buzditást és hallják meg, hogy tulajdonképpen miért is obstruálnak a vezérek és miért is kell lelkesedni a népnek. És hallották a már ismert szólamokat, elfogadták a rég hallott határozati javaslatot. Ha a szocialista szónoknak igazán ötletes és talpraesett beszéde nem lett volna, akkor igazán nem tudta volna a közönség, hogy miért jött el.

A népgyűlést Petényi József nyitotta meg. Elnökül ajánlotta Fernbach Károlyt, társelnökül Prokópy Imrét és Gyuriás Józsefet. Az elnöki megnyitó után Mátrai Erzsike üdvözölte a megjelent nagyságos képviselő urakat egy felnőtt politizálók által szerkesztett beszédben. Majd Lovász Márton ismertette az obstrukció okait, mely szerinte azért támadja a katonai javaslatokat, mert 1. Magyarországra nézve évi 180 millió korona tehertöbbletet jelentenek; 2. idegen hadsereg számára kívánják a létszámemelést; 3. fegyverkezésnek nincs célja, legfeljebb valami balkán kaland; 4. mert megszavazása után elejténé a kormány a választójogi javaslatot, mely pedig Magyarország anyagi és nemzeti megerősödésének egyedüli útja. A szépen előadott, csak kissé tulszubjektív beszéd után Bikády Antal kísérelte védelmezni az ellenzékét az időlopás vádjá ellen — több igyekezettel, mint eredménnyel. Pletikoszits Antal bunyevácul ismertette a választójog célját. Kondor Bernát és Pogány József pedig a radikális demokrácia szemüvegén át nézve kiváló népgyűlési szónoki technikával ismertették a népgyűlés célját, mely befejezésül a Prokópy Imre által ajánlott határozati javaslatot elfogadta.

A nyolcadiki függetlenségi-szocialista népgyűlésen kötelességszerűleg megjelentek a sajtó képviselői is. A rendezőség azonban arról, hogy a nem függetlenségi lapok képviselőinek ülőhely jusson, nem gondoskodott.

Előfizetési felhívás

a

„BÁCSKA”

XXXIV. évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	12 korona.
Fél évre	6 korona.
Negyedévre	2 korona.

Néptanítók számára:

Egész évre	8 korona.
Fél évre	4 korona.
Negyedévre	2 korona.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor és fia** könyv- és könyomdájába küldendők.

H I R E K.

Értekezlet a megyén.

A vármegyei alispáni állásnak a f. hó 12-én megtartandó közgyűlésen való betöltésével kapcsolatosan Vojnits István főispán tájékozódást óhajtván szerezni a vármegye vezetőkörének véleményéről, folyó hó 7-én délután 3 órára a vármegyei székház dísztermében értekezletet hívott össze. Az értekezletre vármegyénk közéletének vezető emberei *pártállásra való tekintet nélkül* meghívtak. A megjelentek közül sikerült összeismernünk: báró Gromon Dezső, báró

Vojnits István, Dungyerszky Gedeon, Ertl János, Ertl József, Ertl István, Fernbach János, dr. Molnár Károly, Városvy Károly, Evetovits János, Falcione Lajos, Szemző Gyula, legifj. Szemző István, Schmausz Endre, Ungár Lajos, Ungár József, Nagy Ákos, dr. Manheim Ármin, Latinovits Pál, Lollack Alajos, Rockenstein Nándor, Mikosevits Kanut, Mezey Zsigmond, dr. Schneider Károly, Vidiczky György, Popovits V. Tódor, dr. Cziráky Gábor, dr. Pertschy Ferenc, Heiszler-Gyurgyovánszky Ferenc, Dungyerszky Bogdán, dr. Vojnovits Vladán, dr. Lelbach László, Póly József, ifj. Dzsida Antal, Till Imre, Preininger János, Zsupanszky Lyubomir, Oberlender Fülöp, Gerber Nándor, Pilszánovits József, dr. Wagner Vilmos, Schik Jakab, Lelbach János és még többen.

Az értekezlet igen alapos és beható tanácskozás után Latinovits Pál indítványát, hogy az alispáni állásra Scultéty Ferenc árvaszéki elnököt jelölje, illetve a közgyűlésen megválassza, egyhangulag magáévá tette.

Személyi hir. Báró Vojnits István, báró Gromon Dezső valóságos belső titkos tanácsosok és Latinovits Pál a Lipót rend lovagja a folyó hó 7-én megtartott közigazgatási bizottsági ülésre városunkba érkeztek.

Főispáni ebéd. Vojnits István főispán és neje abból az alkalomból, hogy báró Gromon Dezső v. b. t. t. városunkban tartózkodott, tiszteletére ebédet adott, amelyen csak a család tagjai vettek részt.

Kinevezések. Az igazságügyminiszter Kekezovich Emil és Molnár Gyula hódásági, továbbá Elek Tihmér János zentai királyi járásbírói irnokokat jelenlegi alkalmazásuk helyén irodatisztekké nevezte ki.

Athelyezés. A zentai esendőrszakasz parancsnokát Hajdu Marton főhadnagyot Segesvárra helyezték át, míg helyére Hódossy Károly esendőrhadnagy küldetett.

Uj ügyészségi megbizott. Az igazságügyminiszter Dettre János dr. gyakorló ügyvédet a szegedi királyi ügyészség kerületébe ügyészségi megbizottá nevezte ki.

Egyházmegyei kinevezés. Manning István militicsi tanítónak kinevezetett.

Tanári áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Vasáry Dániel helyettes tanárt a körmöcbányai állami főreáliskolától a zombori állami főgimnáziumhoz helyezte át.

Arcképleleplezés. A kulai kaszinó 50 éves jubileumán egyhangu lelkesedéssel elhatározta, hogy érdemes elnökének, Mezey Zsigmond kir. tanácsos, kir. közjegyzőnek arcképét megfesti. Az arcképet Pechán festő elkészítette és annak ünnepélyes leleplezése e. hó végén lesz.

Tanítóválasztás. Szilágyi János madarasi tanítót Temerinbe tanítóvá választották. Helyét Madarason ideiglenesen Bakos György tanítóval töltötték be.

Halálozás. Diener János ügyvéd folyó évi október hó 7-én reggel fél 6 órakor életének 63-ik évében Zomborban elhunyt, temetése folyó évi október hó 8-án délután 5 órakor nagy részvét mellett ment végbe.

A szabadkai ügyvédi kamara az elhalálozott Radovánovits György ügyvédi iródája részére dr. Adamovich István ügyvédet rendelte ki gondnokká.

Házasság. Dr. Bertin Lajos kir. alügyész, tartalékos m. kir. honvéd hadnagy e hó 7-én d. n. vezette oltárhoz Hecke nschoffer Ernát Ujvidéken a „Miasszonyunk”-ról nevezett zárda kápolnájában, ahol az esketést dr. Ámon Pál apát-plébános végezte.

Uj ügyvéd Csurogon. Dr. Közies Elemér ügyvéd Zentáról iródáját áthelyezte Csurogra.

Eljegyzés. Kollonits István adai nyomdatulajdonos, az „Ada-Moholi Közöny” kiadója, eljegyezte Fejes István, a kulai ipar-testület alelnökének leányát, Margitot.

A zombori főgimnáziumi tornakör házi versenye. Folyó hó 7-én tartotta a zombori főgimnáziumi tornakör ezidei első házi versenyét, mely minden ízében fényesen sikerült. Az alig egyéves egyesület ma mutatta meg igazán életrevalóságát. Az egyes számok nem várt eredményei valóságos meglepetést szereztek a csekély számú, de lelkes közönség körében. A tornakör meghívására résztvettek a versenyen a szerb tanítóképző és a kereskedelmi iskola egyes növendékei is, kik azonban ezuttal valamivel gyengébb eredményeket tudtak csak elérni. Külön megemlítést érdemel Kacvinszky Géza főgimn. VIII. o. t. gyönyörű eredménye a gerelyvetésben, mellyel az ez ideig fenállott országos ifjúsági rekordot megjavította. A verseny lefolyása egyébként a következő volt: I. 60 m. síkfutás. 1. Haméder Péter (fög. t. k.) 2. Komáromy Jenő (fög. t. k.) 3. Metz József (fög. t. k.) Fentartva 3 méterrel nyerve. (10 induló.) II. Súlydobás. 1. Gergurov Szilárd (fög. t. k.) 10'20 m. 2. Kacvinszky Géza (fög. t. k.) 9'80 m. 3. Momirovits (tan. kép.) 9'20. (6 induló.) — III. Magasugrás. Elsők holtversenyben: Haméder Péter, Stverteczky Aladár (fög. t. k.) és Petrovits (tan. kép.) 150 cm.-rel. (8 induló.) — IV. Gerelyvetés. 1. Kacvinszky Géza (fög. t. k.) 48'22 m. (ország. ifj. rek.) 2. Stverteczky Aladár (fög. t. k.) 38'78 m. 3. Gergurov Szilárd (fög. t. k.) 30'38 m. (4 induló.) — V. Távugrás. 1. Haméder P. (fög. t. k.) 554 cm. 2. Petrovits (tan. kép.) 521 cm. 3. Komáromy Jenő (fög. t. k.) 509 cm. (11 induló.) — VI. 4×100 m.-es staféta. 1. Fög. t. k. (Metz, Stverteczky, Komáromy, Haméder). 2. Szerb tanítóképző. (Tetryákov, Tyirits, Szimendits, Petrovits). — VII. Fülelabda mérkőzés a fög. t. k. és a szerb tanítóképző között. Győztes a fög. t. k. csapata 2:0 goal arányban. R. Gy.

A kulai polgári iskola. A közoktatásügyi miniszter felhívta Kula községet, hogy a Czucz-féle hagyatékrol a törvény által előírt alapító-levelet szerkessze meg és azt a községi képviselőtestület jóváhagyása után sürgősen terjessze fel. Alapos a remény, hogy ezzel a jövő tanévben a kulai polgári iskola vajudó kérdése is megoldatik.

A gombosi hid átadása. A már 2 év óta épülő gombosi hatalmas vasuti hidat végre november hó 9-én átadják a forgalomnak s ezzel egyes irányokban lényegesen megrövidül az utazás tartama. A sinek lerakását most végezték s ha a még hátralevő többi munkálatok is befejezést nyernek, semmi akadály sem lesz annak, hogy a közlekedés rajta néhány nap mulva meginduljon. Az ünnepélyes megnyitáson értesülésünk szerint Khuen-Héderváry miniszternök is résztvesz.

Uj vágóhid Kulán. A kulai vágóhid ügye már a végleges elött áll, mert a tervek és a költségvetés műszaki felülbírlás végett a miniszteriumban van, a mint azok jóváhagyatnak, az építést megkezdik.

A gőzgépközlekedők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden október hó 15-én délelőtt 8 órakor a felső ipariskolában fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Tisza Lajos-körút 61.) beküldendők.

Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jelentése szerint lényegtelen hőváltozás és nyugaton helyenként eső várható. — Sürgönyprognózis: Enyhe, nyugaton sok helyen csapadék. Déli hőmérséklet 20-2 C.

Öt hónap egy gyilkosságért.

A zombori törvényszék érdekes ítéletet hozott egy fiatalkorú bűnös gyilkossági ügyében. A vádlott a tizenhétéves Nikolajevics Momicilo pékinas volt, aki egy tésztavágókéssel leszúrta Kijuk Jován nevű inastársát. A nagy erejű, hatalmas termetű Kijuk mindig bántalmazta a kis Nikolajevicsot, aki végül a pékműhelyben felkapott egy tésztavágó kést és leszúrta kinzóját. A törvényszék, aki előtt dr. Pataj Sándor védte a szerb legényt, az enyhítő körülményekre való tekintettel halált okozó súlyos testisértés miatt ítélte el a vádlottat öt hónapi fogházra, amiből másfél hónapot kitöltöttek vett.

Hamisítják a százkoronásokat.

A szabadkai bankokban napok óta tapasztalják már, hogy a városban rendkívül jól sikerült százkoronás hamisítványok vannak forgalomban. A hamis pénzből annyi van, hogy majdnem minden bankba jutott már belőlük. A százkoronások igen ügyesen vannak hamisítva, még a szakember is alig talál valami különbséget köztük és a valódi százkoronások között. Legföljebb az különbözteti meg a kettőt egymástól, hogy a hamis százkoronásoknak alsó szegélye a pénz magyar oldalán is, német oldalán is egyforma, holott a valódi banknál valami kis eltérés van a két szegély között.

Leesett a bicikliről és szörnyet halt.

Apatin község egyik utcáján biciklin rohogott keresztül Sóskuti Antal könyvkötősegéd. Szembe jött vele egy teherkocsi, ezt ki akarta kerülni, de szerencsétlenségére nekiszaladt egy fának. Sóskuti leesett a bicikliről. Fejét a járda szélehez ütötte a szerencsétlen ember, aki rögtön meghalt. A nyomozás megindult, hogy a kocsist, akinek kocsiját ki akarta kerülni, terhelje-e felelősség?

Eltulajdonított 10 millió K-na.

Északamerikában osztrák, főleg pedig magyar „bankárok” csaknem 10 millió K-t kezeltek el szegény hazai bevándorlótól. A jeles bukott firmák a következők: P. V. Rovianek és tsa 4 millió K, Göcöl Árpád és tsa 230 ezer K, Harbula M. 200 ezer K, Korláth M. 300 ezer K, Zemány András 2 és félmillió K, Klein Jakab 1¼ millió K, Klein I. 425 ezer K, Béda János 225 ezer K. E bukott pénztözsérek ellen, kinek kezén a bevándorlók pénze elkallódott és kik azután megszöktek, megindították a csődeljárást. Sok reményvel ez nem csalogat, mert az aktívák elenyészően jelentéktelenek. Ez a család eljárás csak azáltal válik lehetővé, hogy Amerikában a pénzváltókat és bankárokat csak nagy ritkán s akkor is felületesen ellenőrzik és így kényük-kedvük szerint csaphatják be ügyfeleiket.

Thököly-ut 10. sz.

Thököly-ut 10. sz.

BELHÍVÁS.**== BUTORT** akar venni, az Aki **BUTORT** bizalommalforduljon hozzám. **∴ Raktáron vannak: polituros hálószobák, ugymint: kőris-, cseresnye, zebra stb. Továbbá: modern ebédlők, kredencek és uri szobák.****!! MEGRENDELHETŐK: !!** szalonok, könyvtárak, valamint eredeti **BRONZUTÁNZATU** butorok.**Irodák, kávéházak és olvasótermek részére butorok mindennemű színben saját tervem szerint készpénzért, vagy részletfizetésre is.**

50-33

Tisztelettel

Szpevák Béla,— műipari butorkészítő, —
ZOMBOR, Thököly-ut 10.**A névalíráások újabb módja.**

Az írni nem tudók rendszeresen keresztel jelölik meg azon helyet, ahova nevüket kellene aláírniok. Amerikában újabban egészen más szokás jött divatba. Ugyanis az írni nem tudó munkásoknak egy kártyát nyújtanak át, hogy annak kidolgozott felére hüvelykujjaikról lenyomatot készítsenek. A fizetés napján a lenyomat mellé ismét készítenek egy lenyomatot s a két lenyomat azonosságából állapítják meg a munkás személyazonosságát. E lenyomat sokkal jellegzetesebb bármely aláírásnál s így igen alkalmasnak bizonyult.

**„Bácsmezei Egyetem Nap-
tár”**

cimen az Obecse és Vidéke kiadóhivatalában egy rendkívül hézagpótló munka fog megjelenni. E kiadvány a naptári részen és a különféle közleményeken kívül tartalmazni fogja a bélyegtörvényt, tarifákat, hasznos tudnivalókat, Bács-Bodrog megye hivatalainak és azok előljáróinak és tisztviselőinek névjegyzékét szakszerint, a megyei összes társaskörök, egyletek és pénzintézetek névsorát. A községekben történt esetleges fontosabb eseményeket, melyek az elmúlt évben történtek, valamint nevezetességeket, a megyei vasuti menetrendet, Magyarország országos vásárainak jegyzékét, hirdetésekét és egyéb fontos közleményeket.

FENYVESI SAROLTA fűzőkészítő Bajáról

október hó 14-én Zomborban lesz, kéri a hölgyközönséget, illetve mélyen tisztelt vevőit, kiknek kívánságára szívesen teszi tiszteletét, hogyha óhajtanak nála fűzőt rendelni, szíveskedjenek **bajai címére, vagy Hirth János ur és Matuschek Béláné** divatüzlete címén **Zombor** (Kossuth-utca) vele tudatni. 2-1

Művészet — Irodalom.**Kultura.**

Most jelent meg ennek a bámulatosan fejlődő folyóiratnak a 12. száma, amely újra csak arról tesz bizonyosságot, hogy a Kultura messze megelőzi mindazokat a szépirodalmi és művészeti lapokat, amelyek a monarchiában megjelentek. Komoly, tartalmas cikkei, élvezetes novellái, nívós versei, terjedelmes irodalmi, művészeti és színházi cikkei kétségtelenül beigazolják azt, hogy a művelt családnak olyan lapja a Kultura, amely minden irányban kielégítheti azt, aki a modern és egész ízében magyar művelődés iránt érdeklődik. És a szellemi részt mindenben erősíti az a pazar, fényes kiállítás, amely folyton újabb és újabb meglepetést tartogat olvasói számára. Ezt a két erősséget méltányolta fővárosunknak legelőkelőbb művészi egyesülete, a „Művészház” is, amely kétezer példányban fizetett elő a Kultura folyóira, hogy azt tagjai részére tagilletmény gyanánt adhassa. — A 12. szám tartalma: Verus: A szabad sajtó. Sik Sándor: A beteg siránkozik. Skita Ervin: Reminiscenciák. Bánai Károly: Gyermekkori bűnök. Tabori Kornél: A sátánszem. Zempléni Árpád: Uti képek. Kortsák Jenő: A kísértés. Boros Ferenc: Árvácska. Kaltenberg Emil K.: Gondolatok az olvasás után. Szigethy Edith: Interieur. Ámon Vilmos: Az idegasszony. Träger Ernő: Nevetke a királylányka. Ifj. Remetey Dezső: Kalászok. Harsányi Lajos: Modern német költők. Beszédés rónák. Dr. Lázár Béla: Italo Brass. H. S.: Márton Ferenc. Hangay Sándor: Két vernisage. B. J.: Házasság. Munkácsy Sándor: Színház. — Képek: Italo Brass: Női arckép. Utcái árusok Velencében. Vízszentelés esőben. Kiszállás a gondolából. Processió Velencében. Velencei leány a tengerparton. Velencei koremsa. Márton Ferenc: Kiürítik a bohémantanyát. Önarckép. Múteremben. Kunnach László: Tanulmányfej. Zsanzs

Jenőné: Könyvdísz és fejléc. Szalay Pál: Könyvdíszek. A Kultura előfizetési ára évnegyedenként 5 korona. Megrendelhető Röttig Gusztáv és Fia kiadónál Sopron.

**Hogyan lett Dörmögő Dörmögő-
tör bajnokká?**

A kitünő mackó, aki már mindenféle mulatságos szerepben mutatkozott be a Jó Pajtás olvasóinak, most új vállalkozásra adja magát: sportember lesz és bajnoki címre törekszik. Sok kacagtató kaland fogja ezenközben érni, amelyeket most kezd elmondani képes gyermeklapja, a Jó Pajtás október 1-sei számában Sebők Zsigmond. Ugyane számban kezdődik Mórincz Zsigmond pompás párbeszédés tréfája „Egy kis séta a belvárosban” címmel; Endrődi Sándor kedves verset írt, Sebők Zsigmond cikket a vértanu Vécsey tábornok kézesókjáról, mellyel Damjanichtól a vérpadon elbucsuzott. Egy sorozat a világ legszebb meséiből is most kezdődik. Garay Ákos pompás képet rajzolt Lampérth Géza verséhez, Benedek Elek verset írt, egy új rovat Kis diákok leveleit közli, Faragó Géza kitünő képet festett, Schöpplin Aladár a villamos világitást ismerteti élénk formában, Szabóné Nogáll Janka elbeszélést írt, Mese-mondó bácsi mulatságos mesét mond. Új regény is kezdődik: Benedek Elek pompás műve. A Kis Krónika rovat aktualitása, rejtvények és szerkesztői üzenetek egészítik ki e szám gazdag tartalmát. — A „Jó Pajtás” előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fill. Előfizetéseket elfogad s kívánatra mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala, Franklin-Társulat, Budapest, IV., Egyetem-u. 4.

A „Vasárnapi Ujság”

október elsei száma bő ismertetést közöl Colasanti, a hírneves olasz tudós előadásáról, melyet a Nemzeti Muzeumban tartott Leonardo da Vinciről. A közlemény a művész számos érdekes képét is bemutatja. A többi képek az új hadügyminisztert, az Oedipusz cirkuszi előadásáról, a régi Rómának nevezetes dom-borművü térképéről, a Művészház legújabb kiállításáról, Marokkóról, Joachim emléktáblájáról, Honetőről, József főherceg vadászterületéről, az angolországi levegő-postáról stb. Szépirodalmi olvasmányok: Vargha Gyula és Beke Ágnes versei, Kafka Margit regénye. Ady Endre novellája, Atherton angolból fordított regénye. Marokkóról gróf Vay Péter írt érdekes cikket. Egyéb közlemények: Farkas Zoltán cikke a Művészház kiállításáról, Alexander Bernát színházi cikke, tárcacikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre öt korona, a „Világkrónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker. Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, felévre két kor. 40 fillér.

Közgazdaság.**Szarvasmarhadíjazás Pacséron.**

A Bácsbodrog vármegyei Gazdasági Egyesület folyó évi október hó 1-én Pacséron bonyhádi tarkamarhadíjazást rendezett. Ki lett osztva 500 korona államdíj, továbbá a község 75 koronás adománya.

A díjazást Simon János községi jegyző és Arany Gusztáv ref. lelkész, gazdaköri elnök készítették elő. Be volt mutatva 47 drb saját-

nevelésű tehén és 21 drb üsző, Baranyában vásárolt 24 drb tehén, 9 drb üsző és 8 tenyészbika, — összesen 109 drb. A bíráló bizottság állott: elnöke: csantavéri Törley Gyula egyesületi társelnök Szabadka volt; tagjai: Balku Gyula gazdasági felügyelő Zombor, Simon Gyula tb. szolgabíró Topolya, Bezeredy Béla földbirtokos, Faragó József földbirtokos, Schabl Ignác esp. plébános, Pálfy Antal jegyző Kossuthfalva, Marton Bálint községi bíró, Papp Sándor, Tatity Lázár Pacsér és Inhoff József, a gazdasági egyesület titkára.

A díjakat a bíráló bizottság a következőképpen osztotta meg: Sajátnevelésű tehene után II. díjat 55 koronát Szojtsits Száva Pacsér, III. díjat 30—30 koronát nyertek Mosztarszky Szilveszter Pacsér, Szigeti József Kossuthfalva, Marton Bálint Pacsér, Kurucz Lajos Kossuthfalva, IV. díjat 10—10 koronát Siasity Lázár, Racity Zakár, Gáspár Ferenc Pacsér. Sajátnevelésű üszője után I. díjat 80 koronát nyert Szojtsits Milos Pacsér, II. díjat 60 koronát Vidity Vaszó Pacsér és II. díjat 30—30 koronát Kovács Károly Pacsér, Nemes Bálint Kossuthfalva.

Importált tehének után I. díjat 35 koronát Kulsevits Jakab és Vidity Szvetozár, III. díjat 10 koronát Vidity Vaszó, Plávsits Milos, Sesevits Mihály és Kollár Ferenc Pacsér.

Importált üszők után II. díjat 30 koronát Tatity Szilveszter és Csányi Lajos Pacsér. Oklevelet nyertek gyűjteményes kiállításért Faragó József Kossuthfalva és Tomits Fülöpné ezüst oklevelet, Balogh Lajos Pacsér, importált üszője után ezüst oklevelet, Nagy Sándor sajátnevelésű üszője után ezüst oklevelet, Éri Károly sajátnevelésű tehene után arany oklevelet és Schaffer Ármin sajátnevelésű tehene után ezüst oklevelet.

A díjakat Törley Gyula elnök a hitel-szövetkezet csinos helyiségében osztotta ki buzditó beszéd kíséretében. Köszönését fejezte ki a községnek, amely 75 koronával a díjakhoz hozzájárult. A díjazás után a vendégek a község vezetőférfiait látogatták meg. Délben a nagyvendéglőben társaság volt, amelyen Törley Gyula az összehívott községi intelligenciára, Arany Gusztáv az egyesületet képviselő Törley Gyulára, Schabl Ignác Balku Gyula gazdasági felügyelőre, Simon János a község nevében a gyűlésen működő egyesületre mondott köszöntőt. Törley Gyula hosszabb beszédében a szarvasmarhatenyésztés és tejgazdaság emeléséről, majd a gazdatársulás szükségességéről beszélt. Kár, hogy a lelkesedéstől duzzadó beszédet nem hallották meg mindazok, akik a gazdatársulás szükséges voltáról mindeztideig meg nem győződtek.

HIRDETÉSEK.

Eladók.

A szóntai-uton levő 51., 53. és 55. sz. házak és 12 hold szántó szabad kézből eladók.

Bővebb értesítéssel szolgál **Kukula Hermin**, Szóntai-ut 55. sz. a.

9804/tkvi 1911. szám.

Arverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Thim József apatini lakos végrehajthatónak Tyirity Vlada (nős Mijatov Annával) ósziváci lakos végrehajtást szenvedő elleni 1200 korona tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (és a kir. járásbíró) területén lévő, Ószivác község határában fekvő, az ósziváci 2036. sz. betétben A. 1. sor, 924. hr. sz. 294. ö. i. sz. házra és 340 □ öles udvarra 800 korona kikiáltási árban az árverést elrendelte.

Az 1911. évi december hó 14-ik napján délelőtt 10 órakor Ószivác községében tartandó nyilvános árverésen ezen ingatlan az árverési hirdetményben megállapított kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -ánál alacsonyabb áron el nem adható.

Ha a kikiáltási ár fokozatos leszállítása következtében a legalacsonyabb árt elérő ígért nem tétetik, a kiküldött az árverést felfüggeszti.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvények 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezébe letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási áránál magasabb ígértet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár %-a szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi %-áig kiegészíteni. Ha ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ígérete figyelmen kívül marad, és a haladéktalanul folytatandó árverésen többé részt nem vehet.

A kinstár, mint árverelő, bánatpénzt letenni nem köteles. Nem kötelesek bánatpénzt letenni az 1889. XXX. t. c. 10. §-ának második bekezdése alapján adómentes záloglevelek kibocsátására jogosított és Budapesten székelő részvénytársaságok és szövetkezetek, valamint az 1893. XXIII. t. c. alapján alakult központi hitelszövetkezet, a javukra zálogjoggal megterhelt ingatlan elárverezésénél. Abban az esetben, amelyben az árverelő a törvény értelmében a bánatpénzt elveszti, a bánatpénz letétele alól törlendő az árverelő a telekkönyvi hatóság felhívásának kézhezvételétől nyolc nap alatt a bánatpénznek megfelelő összeget bírői letétbe helyezni köteles. — Zomborban, 1911. évi szeptember hó 25-én. **Radány** s. k., kir. törvényszéki bíró.

A kiadmány hitelűl:

Weber,

telekkönyvvezető.

ELADÓ. **Elköltözés miatt több szobabutor és egy új zongora eladó.** 3-3 Bővebbet Thököly-ut 10. szám.

Olcsó tűzifa és faragott tölgyépületfa kapható minden minőség- és mérethben a főhgl uradalom APATINI faraktárban WEINSPITZEN.

Haberfeld Samu

25-16

FOGTECHNIKUS,
budapesti egyetemi tanár volt I. assistense
Dr. FELES lakásán.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK
LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

ÉRTESÍTÉS.

Alulírott szíves tudomására adom a n. é. közönségnek, hogy **ZOMBORBAN, JÓKAI-TÉR 2. SZ. ALATT**

hangszerüzletet

nyitottam. Amidőn ezt a n. é. közönséggel tudatom, egyben értesítem, hogy mindennemű hangszer javítását elvállalom és azt a leglelkismeretesebben elkészítem.

!! Bármilyen hangszer készen is kapható. !!

Továbbá mindenféle hangszer-alkatrészek, hangszerek, kettős hurok nagyban és kicsinyben kaphatók. Zenekarok teljes felszerelését is elvállalom. Acélszerkesztő, jóhangu cimbalmain fűző felszereléssel vannak 50-3 ellátva.

Gramofonok javítása a leg-tökéletesebben lesz elkészítve.

A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, vagyok teljes tisztelettel

id. Harkay Ferenc.

!!MOTORVEVŐK FIGYELMÉBE!!

Mielőtt gazdasági motort cséplők, szecsavágók, morzsolók, darálók és kisipari gépek hajtására venne, okvetlen kérjen ajánlatot 50-40

VARGA N.
gépműhelye

ZOMBOR, Militicsi-utca 11.
saját rendszerű és saját készítményű

!! nyersolajmotorról !!

Legolcsóbb üzem és a legolcsóbb motor a világon!

Uzemköltség lóerőóránként 1 fillér!!

2334. szám. 1911.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közzé teszi, hogy a budapesti kir. járásbíróság 1911. évi Sp XV. 696. számú végzése következtében dr. Guttman Zsigmond zombori ügyvéd által képviselt Blitz és Braun bpesti cég javára 347 korona s járulékaik erejéig 1911. évi augusztus hó 31-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1010 korona és 80 fillerre becsült következő ingóságok, u. m.: butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori kir. járásbíróság 1911. évi V. 1366/2. sz. végzése folytán 197 korona tőkekövetelés, ennek 1911. évi július hó 17. napjától járó 5% kamatai, 1/4% váltódíj és eddig összesen 68 kor. 08 fillérben bíróság már megállapított költségei erejéig Zomborban Széchenyi körut leendő eszközésére 1911. évi október hó 13-ik napjának délelőtti 10¹/₂ órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 197. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsaron alul is el tognak adatni.

Zomborban, 1911. évi szept. hó 30-án.

Kaich Miklós,

kir. bír. végrehajtó helyett.

2746. szám. 1911.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Nádálja község előljárósága a község belterületén eszközzendő járdaburkolás céljára 40000 darab I. osztályu kongó téglá szállítására zárt versenyárgyalást hirdet.

A szállítandó téglamennyiség egységára 1000 darabonként tüntetendő ki a tégláégető telepről számítva.

Írásbeli zárt ajánlatok lepecsételt borítékban a községi előljáróságra címezve a következő felirattal látandók el:

„Ajánlat járdatégla szállításra a 2746/1911. számú hirdetésre“.

Ajánlatok folyó évi október hó 22-ig nyújtandók be.

Nádálja község előljárósága fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok közül a megajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választhasson.

Nádálja, 1911. évi október hó 7-én.

Kekezovits, **Kosztits M.,**
jegyző. 2-1 bíró.

Értesítés.

Van szerencsém a t. vadász uraknak szives tudomására hozni, hogy m. kir. lőporárudámban sajátkezűleg töltött kész és üres valódi **angol Eley** és **Hirtenbergi** töltények mindenkor kaphatók.

Magamat a t. vadász urak szives figyelmébe ajánlva, vagyok

40-29 kiváló tisztelettel

Lugumerszky P. Szvetozár

Zombor, Kossuth L.-utca, a nagy tőzsde mellett.

*

Kitűnő téli szalámi kilója 4 kor. 80 fillérért kapható. ::

35896. szám

alisp. 1911.

Bács-Bodrog vármegye alispánjától.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur 32930/I. C. 1911. sz. a. kelt rendeletével a bácsföldvári vasuti állomáshoz vezető törvh. közut meghosszabbítását 550 fm. hosszban, 35598/I. C. 1911. sz. a. kelt rendeletével pedig az ujvidék—szegedi törvh. közut Temerin—Bácsföldvár és Bácsföldvár—Obecse közötti 26·700—36·700, illetve 38·818—45·345 km. szakaszainak kiépítését és ezek költségeit az állami beruházásokról szóló 1904. évi XIV. t. c. alapján a vármegye közönsége által felveendő kölcsön terhére engedélyezte; — ezek alapján az elősorolt utszakaszok munkálatainak biztosítása céljából ezennel nyilvános írásbeli versenyárgyalást hirdetek.

1. Ezen építkezéseknél a következő munkák lesznek vállalati uton végrehajtandók:

- a) földmunka;
- b) építési kő, kavics és homokanyagok termelése, vasuti vagy vízi szállítása, le-, illetve kirakása, az uttestre való fuvarozása s ott szabályos halmozása;
- c) kőpálya előállítás (utszekerény kiemelése, alapkövezés, kavicsterítés, rézsű- és padkarendezés), a lejárók burkolása.

Az egyes munkálatokra (munkanemekre) külön-külön is lehet ajánlatot tenni, de az egész munkálatra együttes ajánlat is tehető.

2. A bácsföldvári vasuti állomásra vezető törv. közut meghosszabbításának munkáira az építési határidő 6 hétben, az ujvidék—szegedi törv. közut 26·700—36·700 és 38·818—45·345 km. szakaszainak munkáira pedig 24 hét állapítatik meg, természetesen ezen építési időkre a november 1-től március 1-ig terjedő idő beszámíthatni nem fog.

3. Az ajánlatok egységárgakkal teendők; százalékos árengedményt vagy felülfizetést tartalmazó ajánlatok nem lesznek figyelembe véve.

Csak szabályszerűen kiállított, magyar nyelven szövegezett, ivenkint egy koronás bélyeggel ellátott és pecséttel lezárt, sértetlen borítékba elhelyezett és közvetlenül vagy posta útján beadott ajánlatok fognak tárgyalás alá vétetni.

Az ajánlatot tartalmazó boríték a következő felirattal látandó el:

„BÁCS-BODROG VÁRMEGYE ALISPÁNJÁNAK

ZOMBOR.

Ajánlat a 35896/alisp. 1911. számú versenyárgyalási hirdetésben kiírt bácsföldvári vasuti állomásra vezető törvh. közut meghosszabbításának és az ujvidék—szegedi törvh. közut Temerin—Bácsföldvár és Bácsföldvár—Obecse közötti 26·700—36·700, illetve 38·818—45·345 km. szakaszai műuttá leendő kiépítésének munkálataira.“

A kőanyagokra csakis a költségvetésben és vonatkozó részletes feltételekben körülírt minőségű kővel tehető ajánlat, az ajánlattal együtt a felajánlott kőanyagból (terméskő, kavicsuzalék, homok) az ajánlattevő pecsétjével ellátott 2—2 db egymással egyező minta is bemutatandó. Amennyiben a felajánlott kőanyag a budapesti kir. József-műegyetem laboratóriumával kapcsolatos kísérleti állomás által már megvizsgáltatott, az ajánlathoz ezen hivatalos vizsgálatról kiadott bizonyítvány hiteles másolata is csatolandó.

Az ajánlathoz tartozik továbbá az ajánlati költségvetés, melybe az egységárak az e célra szánt rovatokba bevezetendők és azok végösszege is feltüntetendő.

A kiírási művelethez a hivatalos költségelőirányzat csatolva nem lesz és a pályázók által be nem tekinthető.

A kőanyagok szállítására a m. kir. államvasutak vonalain a beruházási építkezések kőanyagaira érvényben levő viteldíj kedvezmények vállalkozó részére is biztosíthatnak azzal a kikötéssel, hogy az anyagok 400 tonna rakományal terhelt, zárt vonatokban szállítandók. Ezen körülmény ajánlattevő által a kőanyagok egységárgainak felajánlásánál figyelembe veendő. Az ajánlattal bemutatott kőminták mindegyike kellően felragasztott címkével látandó el, melyre vállalkozó neve (cége) és a kőminta származási helye tisztán és olvashatóan feljegyzendő.

4. Az ajánlatok Bács-Bodrog vármegye alispáni hivatalánál (Zombor, vármegyei székház, I. emelet, közigazgatási iktató) 1911. évi október hó 31-ik (kedd) napjának délelőtti 9 órájáig adandók be. A később érkezettek nem fognak figyelembe vétetni.

5. Bánatpénzül készpénz, vagy biztosítékképes értékpapír tehető le; nagyságára a következők irányadók: 250 ezer korona értéket meg nem haladó

munkálatok után az ajánlati összeg 5%-a, ennél nagyobb értékű munkálatnál 250 ezer korona értékig 5%, ezen felüli részösszeg után pedig 2%. Az így megszabott bánatpénzek legkésőbb 1911. évi október hó 30-ik (hétfő) napjának délelőtti 12 órájáig jelen hirdetmény számára való hivatkozással a zombori m. kir. adóhivatalnál teendők le.

Az adóhivatali letéti nyugta, vagy közjegyzőileg hitelesített másolata az ajánlathoz csatolandó.

Bánatpénzül sem készpénzt, sem értékpapírt — az ajánlathoz csatolni nem szabad.

6. A versenytárgyalás Zomborban, a vármegye székházának I. emeleti kistermében 1911. évi október hó 31-ik (kedd) napján délelőtt 9 órakor fog megtartatni; a versenytárgyaláson, illetve az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

7. A munkálatokra vonatkozó általános és részletes feltételek, tervek és részlettervek, az ajánlati költségvetés, rajzok, minták és az ajánlati minta a zombori m. kir. államépítészeti hivatalban jelen hirdetmény közzététele napjától az ajánlatok benyújtásának határidejéig a rendes hivatalos órák alatt tekinthetők meg.

Az ajánlati minta, az ajánlati költségvetés nyomtatványa ivenkint 30 fillér árban a közigazgatási kiadóhivatalban (vm. székház II. emelet) a hivatalos órák alatt a vármegyei kiadótól szerezhetők be.

8. Az ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

9. A munkálat elnyerője — az ide vonatkozó munka feltételek értelmében — annak teljesítéséhez hazai és pedig első sorban magyar honos műszaki erőket, tisztviselőket, iparosokat, alvállalkozókat, munkavezetőket, munkásokat stb. tartozik alkalmazni; a munkálathoz szükséges anyagokat pedig teljesen a magyar szent korona országai termelése és ipara révén tartozik beszerezni.

Ezen kötelezettség teljesítésére nézve minden tekintetben a közszállítási szabályrendelet ide vonatkozó határozmányai irányadók.

10. Azon pályázók, kik eddig Bács-Bodrog vármegye törvényhatóságával üzleti összeköttetésben még nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek, tartoznak szállítóképességeiket és megbízhatóságukat az illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni.

11. A munkálat odaitélése felett végérvényesen a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur dönt, ki a beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra való tekintet nélkül szabadon választ.

Zombor, 1911. évi szeptember hó 29-én.

Alispáni és főjegyzői állás üres:

Dr. DEÁK s. k.,
főjegyz.

36657. szám.

alisp. 1911.

Bács-Bodrog vármegye alispánjától.

2-1

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye alispánja a 11039. alisp/522. jkv. 1904. sz. a. alkotott vármegyei szabályrendelet 13. §-a alapján áthelyezés folytán üresedésbe jött kulai utmesteri állásra pályázatot hirdet.

Ezen utmesteri állás javadalma áll: évi 1400 korona fizetés, 320 korona lakpénz, 48 korona irodaátalány, 24 korona szertárbér és a kezelése alatt álló minden kilométer kiépített ut után évente 6 korona 60 fillér, a ki nem épített földutak után pedig 3 korona 30 fillér utiátalányból.

Felhivatnak mindazok, kik ezen nyugdíjjogosultsággal összekötött állásra pályázni óhajtanak, hogy életkorukat, erkölcsi magaviseletüket, egészségi állapotukat és a szabályrendeletben előirt minősítésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket 1911. évi november hó 15-ig hozzám annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A kinevezendő — amennyiben a szabályszerű képesítéssel nem bír — köteles az utmesteri képességi vizsgát a kinevezéstől számított egy év alatt letenni és az addig a kinevezés ideiglenes jellegű.

Amennyiben az 1873. évi II. t. cz. által kedvezményezett altiszt folyomodik, úgy az e tekintetbeni igény a szabályszerűen kiállított igazolvánnyal igazolandó.

Zombor, 1911. évi október hó 7-én.

Alispáni és főjegyzői állás üres:

Dr. DEÁK BÉLA,
főjegyz.

Bittermann Nándor és Fia könyv- és könyvnyomdájából Zomborban.

2305. szám. 1911.

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102., illetőleg az 1908. évi XLI. t. c. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. járásbírósg 1911. évi Sp. IX. 2003. számú végzése következtében Hivatalból ügyvéd által képviselt Hirsch és Frank budapesti cég javára 350 korona s járulékaik erejéig 1911. évi augusztus hó 25-én fogantatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 1550 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: üzlet berendezés nyilvános árverésen eladatnak

Mely árverésnek a zombori kir. járásbírósg 1911. évi V. 1324/2. sz. végzése folytán 350 korona tőkekövetelés, ennek az 1910. évi november hó 19. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 53 kor. 40 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Zomborban Szt. Háromság tér leendő eszközlésére 1911. évi október hó 16. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Zombor, 1911. évi szeptember hó 30-án.

Kaich Miklós,

kir. bír. végrehajtó helyett

SZŐLŐ a tőkéken függő nagy szemű teli eltartásra való

kilónként **60 fillérért** eladó **Késmárky** ujjombori telepen, Thököly-ut.

ELADÓ.

EGY 56 FIÓKOS FÜSZERBERENDEZÉS

!! üveg betéttel, egész uj, !! minden elfogadható áron eladó.

3-1 CIM:

KOLLÁR JÓZSEF,
BAJMOK.

Angol raglánok
40 koronáért.

Kalap és nyakkendő
:: ujdonságok! ::

Goldfahn Sándor és fia cégnél

4-4 **Zombor, Kossuth-utca.**